

LIBRARIADELFIN MINISTERUL EDUCAȚIEI

Daniel Mălăelea

Anita-Sabina Niculescu

Paula-Coca Horga

Marian-Cosmin Neculae

Isabela-Maria Radu-Marinciu

ISTORIE

CLASA A VII-A

CUPRINS

LIBRADA Delfin

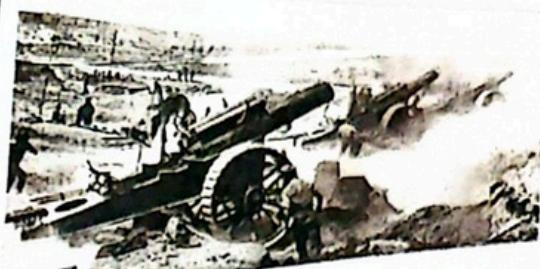
Competențele generale și competențele specifice	5
Ghid de utilizare a manualului	6
Recapitulare clasa a VI-a	8
Capitolul I. LUMEA LA SFÂRȘITUL SECOLULUI AL XIX-LEA ȘI ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XX-LEA	9
Marile alianțe politico-militare în lume	10
Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă	14
<i>Studiu de caz:</i> Revoluția industrială și războiul. Noul armament și victimele lui	18
<i>Studiu de caz:</i> Viața în tranșee și <i>frontul de acasă</i>	20
Proiectul	21
<i>Studiu de caz:</i> România și Primul Război Mondial	22
Tratatele de pace. Noua hartă a Europei	24
RECAPITULARE	28
(AUTO)EVALUARE	30
Capitolul II. PERIOADA INTERBELICĂ: O LUME ÎN SCHIMBARE	31
Viața cotidiană: organizarea orașelor, lumea rurală, invențiile și viața casnică, divertismentul, sănătatea oamenilor, cultura	32
<i>Studiu de caz:</i> Femeia în viața publică	36
Investigația	37
<i>Studiu de caz:</i> Cinematograful – artă și industrie	38
<i>Studiu de caz:</i> Crize economice	39
Cetățean și stat în democrație și în totalitarism	40
<i>Studiu de caz:</i> Un model democratic – S.U.A.	43
<i>Studiu de caz:</i> Comunismul. Nazismul	44
RECAPITULARE	46
(AUTO)EVALUARE	48
Capitolul III. LUMEA ÎN RĂZBOI	49
Relațiile internaționale. Agresiunea statelor totalitare	50
Al Doilea Război Mondial: alianțe militare și fronturile de luptă (1939-1945), România și Al Doilea Război Mondial, Conferința de pace	54
<i>Studiu de caz:</i> Noile mijloace de distrugere în masă	59
<i>Studiu de caz:</i> Viața pe front și în <i>frontul de acasă</i>	60
Dezbaterea	61
<i>Studiu de caz:</i> Holocaustul	62
RECAPITULARE	64
(AUTO)EVALUARE	66
Capitolul IV. LUMEA POSTBELICĂ	67
Reconstrucție și modele ale dezvoltării economice.	
Viața cotidiană – de la dramele războiului la prosperitate	68
Jocul de rol	71
<i>Studiu de caz:</i> Declarația Universală a Drepturilor Omului	72
<i>Studiu de caz:</i> Protestul tinerei generații	73
Democrație versus comunism – modelele de organizare a statelor. Războiul Rece (1945-1991)	74
Uniunea Europeană: principii de organizare și funcționare	78
Lumea contemporană: o lume multipolară – globalizarea; noua diversitate culturală și revoluția informațională	82
<i>Studiu de caz:</i> Noile forme de divertisment – jocurile și tehnologia. Consecințe	86
<i>Studiu de caz:</i> Terorismul	87
<i>Studiu de caz:</i> Migrații în lumea contemporană	88
RECAPITULARE	89
(AUTO)EVALUARE	91
RECAPITULARE FINALĂ	92
(AUTO)EVALUARE FINALĂ	94
PORTOFOLIUL MEU	95
PROIECT PENTRU PROTEJAREA VALORILOR DIN COMUNITATE	96

CAPITOLUL I

LIBRARIA DELFIN

LUMEA LA SFÂRSITUL SECOLULUI AL XIX-LEA ȘI ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XX-LEA

- Marile alianțe politico-militare în lume
- Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă

Studiu de caz: Revoluția industrială și războiul. Noul armament și victimele lui

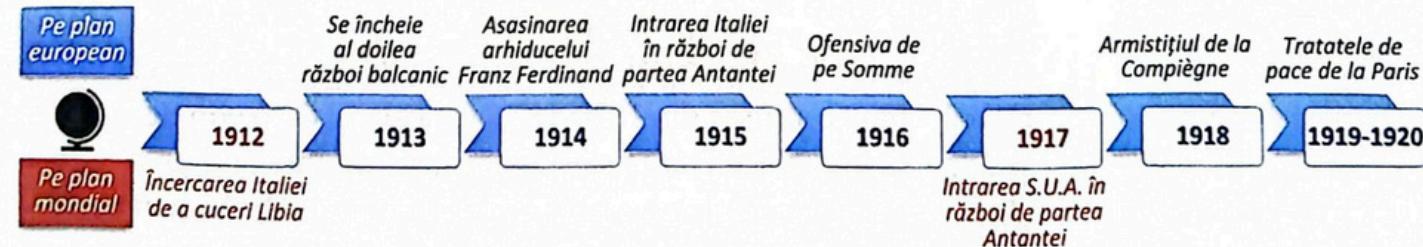
Studiu de caz: Viața în tranșee și frontul de acasă

Studiu de caz: România și Primul Război Mondial

- Tratatele de pace. Noua hartă a Europei

■ Recapitulare

■ Evaluare

Competențe specifice: 1.1, 1.2, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3

Atentatul de la Sarajevo,
ilustrat de publicația milaneză
La Domenica del Corriere

Feldmareșalul german
August von Mackensen,
„Spărgătorul de fronturi”,
a condus ofensiva armatei
germane de la Mărășești

DICTIONAR

Armistitiju: acord între forțele beligerante prin care se prevede încetarea temporară a luptelor

Neutralitate: situația politică în care se găsește un stat care nu se amestecă în războiul dintre alte state

Război total: formă de luptă în care forțele beligerante folosesc toate mijloacele pentru obținerea victoriei

PRIMUL RĂZBOI MONDIAL. EVOLUȚIA ALIANȚELOR. FRONTURILE DE LUPTĂ

„O crimă imensă e îndeobște războiul (...).”
(Liviu Rebreanu, *Pădurea spânzurătilor*)

Începutul războiului. Competiția pentru împărțirea lumii în sfere de influență, cucerirea de noi piețe de desfacere și obținerea de noi colonii, precum și formarea celor două mari alianțe politico-militare au tensionat relațiile dintre marile puteri europene, pregătind terenul pentru declanșarea unui război între acestea. Pretextul declanșării Primului Război Mondial l-a reprezentat atentatul de la Sarajevo, din 15/28 iunie 1914, în urma căruia moștenitorul tronului Austro-Ungariei, arhiducele Franz Ferdinand și soția sa Sophie au fost asasinați de către membrii unei organizații naționaliste sârbe. Austro-Ungaria a înaintat un ultimatum Serbiei, care, în cea mai mare parte, a fost de acord să-l accepte, dar pe 15/28 iulie 1914, Austro-Ungaria, încurajată de Germania, a declarat război Serbiei.

Evoluția alianțelor. Războiul s-a extins rapid, devenind european prin intrarea în acțiune a statelor membre ale celor două alianțe. De partea Serbiei, au intrat în război Rusia, care se considera „protectoarea” popoarelor slave din Balcani, apoi Franța și Marea Britanie. De partea Austro-Ungariei, a intrat în război Germania, iar Italia și România și-au proclamat neutralitatea. Războiul a devenit mondial prin folosirea de către metropole a resurselor umane, materiale și financiare ale coloniilor și prin intrarea Japoniei de partea Antantei, în august 1914, pentru a-și extinde sfera de influență în China și Pacific. De partea Austro-Ungariei și Germaniei au mai intrat în război Imperiul Otoman, în noiembrie 1914 și Bulgaria, în octombrie 1915. De partea Antantei au intrat Italia, în 1915, România și Portugalia, în 1916, Grecia și S.U.A., în 1917. Și-au păstrat **neutralitatea** până la sfârșitul războiului Danemarca, Suedia, Norvegia, Elveția, Olanda și Spania.

Fronturile de luptă. Războiul s-a desfășurat pe două fronturi principale și pe mai multe fronturi secundare. Cele două fronturi principale au fost: frontul de vest, pe teritoriul Franței și al Belgiei, unde au luptat armatele franceze și engleze împotriva celor germane și frontul de est, pe teritoriul Prusiei, Galicii și Rusiei, unde armata rusă a luptat împotriva armatelor germane și austro-ungare. Fronturi secundare au fost în Europa (în Italia, în Serbia, în România), în Africa, în Asia și în Oceanul Pacific.

Anul 1914. Planul strategic german urmărea ca, printr-o ofensivă generală și rapidă, Franța să fie scoasă din luptă, înainte ca Rusia să-și mobilizeze

CAPITOLUL II
LIBRARIA DELFIN

PERIOADA INTERBELICĂ: O LUME ÎN SCHIMBARE

- **Viața cotidiană:** organizarea orașelor, lumea rurală, invențiile și viața casnică, divertismentul, sănătatea oamenilor, cultura

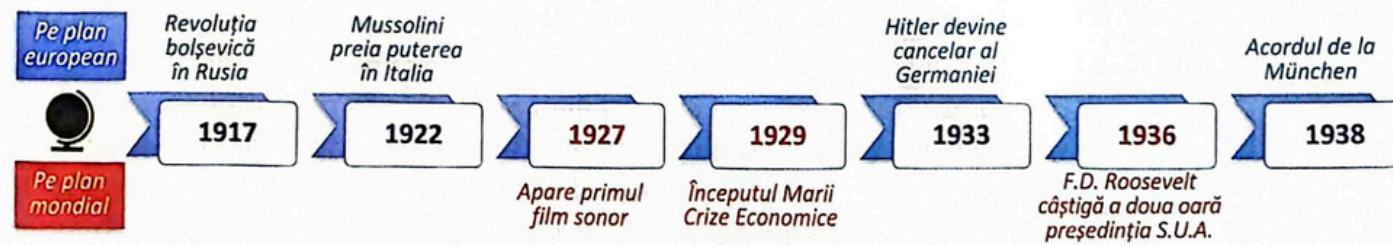
- Studiu de caz: Femeia în viață publică
- Studiu de caz: Cinematograful – artă și industrie
- Studiu de caz: Crize economice

- **Cetățean și stat în democrație și în totalitarism**

- Studiu de caz: Un model democratic – S.U.A.
- Studiu de caz: Comunismul. Nazismul

■ Recapitulare

■ Evaluare

Competențe specifice: 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2

Identificați, pe harta de mai sus, elemente care indică faptul că agresiunea Japoniei asupra Manciuriei a fost facilitată de particularități geostrategice.

EXERSĂM

Pornind de la imaginea de mai jos, care reprezintă informarea populației cu privire la Pactul Tripartit și bazându-vă pe informațiile oferite de lectie, alcătuiați diferite mesaje cu scop propagandistic. Identificați elementele care nu lipsesc din discursurile demagogice și explicați importanța acestora pentru regimurile totalitare.

Comparați mesajele realizate de voi cu mesajele colegilor.

1. Citiți textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„Totuși, alt element a impletit firele politiciilor naționale într-o singură țesătură internațională: slăbiciunea considerabilă și din ce în ce mai accentuată a statelor liberal-democratice (care, din întâmplare, erau statele victorioase în Primul Război Mondial); incapacitatea sau lipsa dorinței lor de a acționa, singure sau împreună, pentru a se opune înaintării dușmanilor lor. Această criză a liberalismului a fost cea care a consolidat atât argumentele și forțele fascismului, cât și guvernarea autoritară. Acordul de la München din 1938 a demonstrat perfect această combinație de agresiune încrezătoare în sine, pe de o parte, teama și concesiile de cealaltă parte, motiv pentru care, pentru mai multe generații, cuvântul «München» a devenit sinonim, în limbajul politic occidental, cu retragerea grăbită.”

(Eric Hobsbawm, *Secoul Extremelor*)

- a) Selectați din text elementul care „a impletit firele politiciilor naționale într-o singură țesătură internațională”.
- b) Numiți, pe baza textului, tipurile de regimuri politice existente în statele care erau incapabile sau nu doreau să se opună înaintării dușmanilor lor.
- c) Precizați, pe baza textului, motivul consolidării argumentelor și forțelor fascismului.

2. Citiți textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„Guvernele german și sovietic, în dorința de a consolida pacea dintre Germania și U.R.S.S. și întemeindu-se pe dispozițiile fundamentale ale Tratatului de neutralitate din 1926, au decis după cum urmează:

ART.1. – Cele două părți contractante se angajează să se abțină între ele de la orice act de violență, de la orice acțiune agresivă și de la orice atac al uneia împotriva celeilalte, fie singure, fie împreună cu alte puteri (...).

ART.3. – Guvernele celor două părți contractante vor rămâne în viitor în contact permanent una cu cealaltă, prin intermediul consultațiilor, în scopul de a se informa reciproc în privința unor chestiuni ce afectează interesele lor comune.”

(Jean Carpentier, François Lebrun, *Istoria Europei*)

- a) Transcrieți din text actul diplomatic pe ale căruia „dispoziții fundamentale” se întemeia pactul germano-sovietic.
- b) Precizați, pe baza textului, scopul pentru care „guvernele celor două părți contractante vor rămâne în viitor în contact permanent”.

1. Să ne amintim cele mai importante evenimente!

1928	1936-1937	1938	1939	1941	1944	1945
Semnarea Pactului Briand-Kellogg	Crearea Axei România-Berlin-Tokyo	Anexarea Austriei (<i>Anschluss</i>)	Pactul Ribbentrop-Molotov	Intrarea S.U.A. în război	Debarcarea din Normandia	Sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial

2. Citiți textul de mai jos și răspundeți cerințelor:

„Wilson era atât de nerăbdător să înființeze Liga Națiunilor, încât în câteva rânduri a avansat teorii care au încurajat speranțele francezilor. Într-o serie de ocazii el a caracterizat Liga ca pe un tribunal internațional unde se rezolvă disputele, se modifică granițele și se împrospătează relațiile internaționale cu acea elasticitate de care este întotdeauna atâtă nevoie. (...)

Odată ce a devenit evident că America refuză să includă orice tip de clauze concrete de securitate, Franța și-a reluat presiunile în favoarea dezmembrării Germaniei. Ea a propus înființarea unei republici independente a Renaniei ca zonă-tampon demilitarizată (...). Văzând că Statele Unite și Marea Britanie se împotrivesc, Franța a sugerat ca, la un prag minim, Renania să fie separată de Germania până când instituțiile Ligii vor fi avut ocazia să se dezvolte și să-și pună în funcțiune sistemul de constrângere în caz de nevoie.”

(Henry Kissinger, *Diplomatia*)

- a) Transcrieți, din textul de mai sus, modul în care Wilson caracterizează Liga Națiunilor.
 - b) Indicați, pe baza textului, motivul pentru care „Franța și-a reluat presiunile în favoarea dezmembrării Germaniei”.
 - c) Precizați, pe baza textului, două state care se împotriveau creării unei republici a Renaniei.
- 3. Pornind de la imaginea de mai jos, stabiliți două asemănări și o deosebire între acțiunile întreprinse de cele două personalități istorice în anii '30, pe plan extern:**

Benito Mussolini și Adolf Hitler

Asemănare 1

Asemănare 2

Deosebire

- 4. Pornind de la evenimentele desfășurate pe plan internațional de la finalul perioadei interbelice și pe parcursul celui de-Al Doilea Război Mondial, redactați un text de aproximativ o pagină, după următorul plan de idei:**
- a) situația politică și economică din Europa interbelică;
 - b) trei acțiuni politico-militare din perioada războiului;
 - c) rolul a două state din afara Europei în timpul evenimentelor;
 - d) opinia voastră despre evenimentele descrise, susținută de un argument.